

Bronisław Mokrzycki

Biuletyn homiletyczny

Collectanea Theologica 44/3, 93-111

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BIULETYN HOMILETYCZNY

Zawartość: WIGILIE PRZED BIERZMOWANIEM. 1. Otrzymanie pełni Ducha Świętego. — 2. Duch Święty doprowadzi was do całej prawdy.-3. Będziecie świadczyć o mnie*.

WIGILIE PRZED BIERZMOWANIEM

Chrześcijanie pierwszych wieków przygotowywali się do ważniejszych wydarzeń religijnych w swej gminie poprzez czuwania, czyli wigilie. Gromadzili się wieczorem w przeddzień uroczystości na wspólne spotkanie, w czasie którego śpiewali psalmy, czytali wybrane teksty Pisma św., słuchali komentarzy i homilii, modlili się pod przewodnictwem biskupa czy kapłana.

Soborowa odnowa zwróciła nas ku prastarej tradycji takich właśnie czuwań; choć nie trwają one już tak długo, to jednak podobną posiadają strukturę i temu samemu celowi mają służyć. Poprzez wigilie, zwane też czuwaniem lub nabożeństwami biblijnymi, przygotowujemy się do przeżycia wielkich uroczystości czy świąt — ewentualnie do przyjęcia niektórych sakramentów świętych.

Jako próbę i pomoc duszpasterską prezentujemy tu trzy nabożeństwa o charakterze takich czuwań-wigilii, związane tematycznie z teologią sakramentu bierzmowania i pomyślane jako bezpośrednie przygotowanie wspólnoty parafialnej do przeżycia tego sakramentu.

Pewne myśli powtarzają się i powracają nieraz kilkakrotnie w różnej formie (wstęp, wprowadzenie, śpiew, homilia, modlitwa) — zupełnie celowo, by istotne wątki wypunktować i utrwalić poprzez różne sposoby ich podania. Są to oczywiście tylko próby-propozycje i daleko im do doskonałości czy nawet miana dobrych. W każdym razie mogą służyć jako materiał do przeróbek i dostosowań indywidualnych w konkretnej sytuacji duszpasterskiej.

1. Otrzymanie pełni Ducha Świętego

Wstęp

W tych dniach nasza wspólnota parafialna przeżywać będzie ważne wydarzenie: wielu spośród nas przyjmie sakrament bierzmowania. Będzie to dopełnienie ich inicjacji chrześcijańskiej, czyli wtajemniczenia — głębszego wprowadzenia w życie Kościoła, do którego przyłączył ich Chrystus podczas chrztu świętego. Wszyscy przygotowujemy się na tę podniosłą uroczystość: jedni — by godniej, bardziej świadomie i owocniej przyjąć sakrament bierzmowania, inni — by na nowo przypomnieć sobie, jak ważny jest ten sakrament, który już przyjęli, i by odnowić zawarte w nim zobowiązania.

---

* Redaktorem niniejszego biuletynu jest ks. Bronisław Mokrzycki SJ, Kraków—Warszawa. Uwaga! W następnym numerze biuletynu podamy przykładowo kilka konferencji przed bierzmowaniem, które mogą posłużyć również jako materiał do homilii podczas Mszy św. w okresie bezpośredniego przygotowania do bierzmowania.

W słuchaniu słowa Bożego, śpiewie i modlitwie otworzymy się na działanie tego Ducha Świętego, którego wszyscy już otrzymaliśmy na chrzcie św., a w pełni otrzymamy Go (lub otrzymaliśmy już) podczas bierzmowania.

W czasie uroczystego wniesienia księgi Pisma św. prosimy wspólnym śpiewem, by Duch Boży, który poprzez stulecia kształtował Biblię, nauczył nas głębiej rozumieć treści kryjące się za prostymi słowami Pisma św.

Ś p i e w: *O Stworzycielu Duchu, przyjdź* (podczas śpiewu następuje procesjonalne wniesienie Biblii przez środek kościoła do ołtarza: na czele idzie ministrant z dymiącą kadzielnicą, następnie lektorzy w albach, akolici z zapalonymi świecami, wreszcie celebrans w albie, stule i kapie niosący otwartą Biblię. Po złożeniu księgi Pisma św. na ołtarzu celebrans okadza Biblię; wszyscy zajmują miejsca przy krzesłach).

Czytanie I

a) Wprowadzenie

Cała historia ludu Bożego Starego Przymierza to wielkie pasmo Bożych obietnic, które powoli realizują się — przygotowując następny etap czy odcinek dziejów zbawienia. Centralną postacią, w której skupiają się wszystkie obietnice Boże i nadzieje wybranego ludu, jest Mesjasz, wysłaniec Boży i największa nadzieja Starego Przymierza. Według prorockich wypowiedzi tajemnicza postać Mesjasza ma być jak najściślej związana z Bogiem, a równocześnie pochodzić będzie z ludzkich pokoleń wybranego ludu.

Wśród wielu obietnic związanych z osobą Mesjasza oraz Jego czasami pojawia się zapowiedź niezwykłego daru — d a r u D u c h a B o ż e g o. Najpierw słyszymy, że Bóg wyleje Ducha swojego na osobę Mesjasza — umiłowanego Wybrańca. Z biegiem czasu proroctwa ogłaszają radosną nowinę o „wylaniu Ducha” Bożego na wszystkich członków wybranego ludu, żyjących w czasach mesjańskich (por. Iz 31, 15; Ez 36, 25), a nawet „na wszelkie ciało”, czyli na każdą żywą istotę (Jl 3, 1).

W VIII wieku przed Chrystusem prorok Izajasz obwieszcza w imieniu Boga, że Mesjasz napelniony będzie Duchem Bożym i Jego darami na zawsze. „Pień Jessego” oznacza tu królewski dom Dawida, którego ojcem był właśnie Jesse z Betlejem. Mesjasz wyjdzie więc z rodu Dawida.

b) Tekst: Iz 11, 1—4a

Czytanie Księgi Izajasza proroka

W owym dniu: Wyrośnie różdżka z pnia Jessego, wypuści się odrośl z jego korzenia. I spocznie na niej Duch Jahwe, duch mądrości i rozumu, duch rady i męstwa, duch wiedzy i bojaźni Jahwe. Upodoba sobie w bojaźni Jahwe. Nie będzie sądził z pozorów ni wyrokował według pogłosek; raczej rozsądzi biednych sprawiedliwie i pokornym w kraju wyda słuszny wyrok.

Kilka wieków później (V w.) na terenie Jerozolimy rozbrzmiewa proroctwo, które nawiązując do wcześniejszych wypowiedzi biblijnych niesłychanie poszerza obietnicę obdarowania Duchem Bożym. Już nie tylko Mesjasz, ale wszyscy członkowie Bożego ludu staną się uczestnikami tego daru, a nawet każda istota żywa uczestniczyć będzie w mesjańskim „wylaniu Ducha” Pańskiego.

Tekst: Jl 2, 23a, 26n; 3, 1—3a

Czytanie Księgi Joela proroka

To mówi Pan: I wy się weselcie, synowie Syjonu, radujcie się w Bogu waszym, Jahwe. Wówczas naprawdę będziecie mogli najeść się do sytości i chwalić będziecie imię Jahwe, Boga waszego, który uczynił wam dziwne rzeczy, a lud mój nigdy nie będzie pohańbiony. I poznacie, że wśród Izraela Ja jestem, że jestem Jahwe, Bóg wasz, a nie ma innego. Lud mój nie zagna więcej zawstyżenia.

I wyleję potem Ducha mego na wszelkie ciało, a synowie wasi i córki wasze prorokować będą, starcy wasi będą śnili, a młodzieńcy wasi będą mieli wizerzenia.

Nawet na niewolników i niewolnice wyleję Ducha mego w owych dniach.

I uczynię znaki na niebie i na ziemi.

Już w prastarych obietnicach mesjańskich była mowa o nas; my bowiem jesteśmy ludem Bożym czasów ostatecznych. Śpiewem psalmu wyrazimy naszą wdzięczność wobec Boga za wszystkie dary — prosząc o ten największy, o Ducha Świętego, który wszystko czyni nowym i pełnym Boga.

c) Śpiew: Ps 104, 1. 24. 27n. 30n. 33n. (Ant.: por. w. 30)

Kantor: *Ześlij Panie, Ducha Twego i odnow oblicze ziemi!*

Wszyscy powtarzają antyfonę po każdej zwrotce. (Melodia psalmu responsoryjnego, jak podczas Mszy św.)

1. *Błogosław, duszo moja, Pana!
O Boże mój, Panie, jesteś bardzo wielki!
Jak liczne są dzieła Twoje, Panie!
Ty wszystko mądrze uczyniłeś:
ziemia jest pełna Twych stworzeń.*
2. *Wszystko to czeka na Ciebie,
byś dał im pokarm w swym czasie.
Gdy im udzielasz, zbierają;
gdy rękę swą otwierasz, syć się dobrami.*
3. *Stwarzasz je, gdy ślesz swego Ducha
i odnawiasz oblicze ziemi.
Niech chwała Pana trwa na wieki:
Niech Pan się raduje z dzieł swoich.*
4. *Póki mego życia, chcę śpiewać dla Pana
i grać nojemu Bogu, póki mi życia starczy.
Niech miła Mu będzie pieśń moja,
będę radował się w Panu.*

Czytanie II

a) Wprowadzenie

Jezus z Nazaretu jest obiecany Mesjaszem. Przy Zwiastowaniu Jego przyjścia słyszymy, że „Będzie On wielki i będzie nazwany Synem Najwyższego, a Pan Bóg da Mu tron Jego ojca Dawida” (Łk 1, 32). Poczęcie Mesjasza związane jest z działaniem Ducha Świętego, ogarniającego niby obłok Maryję Dziewicę, która reprezentuje wszystko, co najlepsze w ludzie Bożym. Zwiastun ogłasza: „Duch Święty zstąpi na Ciebie i moc Najwyższego osłoni Cię. Dlatego też Święte, które się narodzi, będzie nazwane Synem Bożym” (Łk 1, 35). Od chwili poczęcia Jezus jest Mesjaszem — tzn. „Namaszczonym” przez Ducha Świętego, pełnym Bożego Ducha Synem Bożym.

Gdy jednak po długim okresie ukrytego życia w Nazarecie Jezus rozpoczyna publiczną działalność pośrodku ludu Bożego, po chrzcie w Jordanie następuje specjalne wylanie Ducha Bożego na Jezusa jako Mesjasza. Duch Pański z bogactwem swych darów spoczywa na Jezusie i pozostaje w Nim, zgodnie z prorocstwem Izjasza (por. Iz 11, 1—4). Boże obietnice urzeczywistniają się w pełni czasów.

b) Tekst: Mk 1, 9—11

Słowa Ewangelii według św. Marka

W owym czasie przyszedł Jezus z Nazaretu w Galilei i przyjął od Jana chrzest w Jordanie. W chwili, gdy wychodził z wody, ujrzał rozwierające się niebo i Ducha jak gołębicę zstępującego na siebie. A z nieba odezwał się głos: „Tyś jest mój Syn umiłowany, w Tobie mam upodobanie”.

Przed widzialnym rozstaniem się z apostołami Jezus Chrystus przypomniał obietnicę zesłania Ducha Świętego na swoich wybranych. A więc lud Boży Nowego Przymierza, lud czasów mesjańskich, otrzyma od Boga dawno obiecany dar — „wylanie Ducha Bożego” na wszystkich.

Tekst: Dz 1, 3—8

Czytanie Dziejów Apostolskich

W owych dniach: Jezus po swojej męce dał wiele dowodów, że żyje: ukazywał się im przez czterdzieści dni i mówił o królestwie Bożym. A podczas wspólnego posiłku kazał im nie odchodzić z Jeruzolimy, ale oczekiwać obietnicy Ojca:

„Słyszeliście o niej ode Mnie — (mówił) — Jan chrzczył wodą, ale wy wkrótce zostaniecie ochrzczeni Duchem Świętym”. Zapytywali Go zebrani: „Panie, czy w tym czasie przywrócisz królestwo Izraela?” Odpowiedział im: „Nie wasza to rzecz znać czas i chwile, które Ojciec ustalił swoją władzą, ale gdy Duch Święty zstąpi na was, otrzymacie Jego moc i będziecie moimi świadkami w Jeruzolimie i w całej Judei, i w Samarii, i aż po krańce ziemi”.

Jezus wypełnił obietnicę Bożą w pięćdziesiąt dni po swoim zmartwychwstaniu. Na małą gromadkę Chrystusowego Kościoła, złożonego z około 120-tu osób, zstępuje Duch Święty w uroczystym dniu Pięćdziesiątnicy. Zgodnie z poleceniem Jezusa „Wszyscy oni trwali jednomyślnie na modlitwie razem z niewiastami, Maryją, Matką Jezusa, i braćmi Jego” (Dz 1, 14), czyli krewnymi. Było to modlitewne czuwanie i oczekiwanie Kościoła — nowego ludu Bożego, zgromadzonego w „sali na górze” (Dz 1, 13), czyli w Wieczerniku.

Tekst: Dz 2, 1—6. 14—18. 22n. 32—33.

Czytanie Dziejów Apostolskich

Kiedy nadszedł wreszcie dzień Pięćdziesiątnicy, znajdowali się wszyscy razem na tym samym miejscu. Nagle dał się słyszeć z nieba szum, jakby uderzenie gwałtownego wiatru, i napelniał cały dom, w którym przebywali. Ukazały się im też języki jakby z ognia, które się rozdzieliły, i na każdym z nich spoczął jeden. I wszyscy zostali napelnieni Duchem Świętym, i zaczęli mówić obcymi językami, tak jak im Duch pozwalał mówić.

Przebywali wtedy w Jeruzolimie pobożni Żydzi ze wszystkich narodów pod słońcem. Kiedy więc powstał ów szum, zbiegli się tłumnie i zdumiali, bo każdy słyszał, jak przemawiali w jego własnym języku.

Wtedy stanął Piotr razem z Jedenastoma i przemówił do nich donośnym głosem: Mężowie Judejczycy i wszyscy mieszkańcy Jeruzolimy, przyjmijcie do wiadomości i posłuchajcie uważnie moich słów. Ci ludzie nie są pijani, jak przypuszczacie, bo jest dopiero trzecia godzina dnia, ale spełnia się przepowiednia proroka Joela:

„W ostatnich dniach — mówi Bóg — wyleję Ducha mego na wszelkie ciało, i będą prorokowali synowie wasi i córki wasze, młodzieńcy wasi widzenia mieć będą, a starcy — sny.

Nawet na niewolników i niewolnice moje wyleję w owych dniach Ducha mego, i będą prorokowali”.

Mężowie izraelscy, słuchajcie tego, co mówię: Jezusa Nazarejczyka, Męża, którego posłannictwo Bóg potwierdził wam niezwykłymi czynami, cudami i znakami, jakich Bóg przez Niego dokonał wśród was, o czym sami wiecie, tego Męża, który z woli, postanowienia i przewidzenia Bożego został wydany, przybiliście rękami bezbożnych do krzyża i zabiliście.

Tego właśnie Jezusa wskrzesił Bóg, a my wszyscy jesteśmy tego świadkami. Wyniesiony na prawicę Boga, otrzymał od Ojca obietnicę Ducha Świętego i zesał Go, jak to sami widzicie i słyszyście.

Z radością wystawiajmy Boga, który wiernie wypełnia swoje obietnice.

c) Śpiew: Ps 100 (Wlg 99) Alleluja! Alleluja!

1. *Cały świat niech się w Panu weseli
Niech Mu służy z radością i czcią,
Niech się cieszy i biegnie do Niego!*
2. *On nasz Pan, On nasz Bóg i Stworzyciel,
W Jego rękę spoczywa nasz los,
Myśmy ludem i Jego owcami.*
3. *Pójdźcie z pieśnią do Jego świątyni,
W świątyniach progach zanućcie Mu hymn.
Błogosławcie i chwalcie Jego Imię!*

4. *Bo nam Pan miłosierdzie okazał,
Dobroć Jego po wieczny trwa czas,
Co raz przyrzekł, to spełnia najwierniej.
Alleluja! Alleluja!*

Lub Ps 117 (Wlg 116) *Boga naszego chwalcie, wszystkie ziemie.*

Czytanie III

a) Wprowadzenie

Wylanie Ducha Świętego na Kościół Chrystusowy nie było jednorazowym wydarzeniem, należącym wyłącznie do przeszłości. Odtąd wszyscy wierzący i ochrzczeni mogą otrzymywać mesjański dar Ducha Świętego za pośrednictwem apostołów przez specjalny znak nałożenia rąk oraz modlitwę o ten bezcenny Dar Boży.

b) Tekst: Dz 8, 1. 4. 14—17

Czytanie Dziejów Apostolskich

Wybuchło wówczas wielkie prześladowanie w Kościele jerozolimskim. Wszyscy, z wyjątkiem Apostołów, rozproszyli się po okolicach Judei i Samarii.

Ci, którzy się rozproszyli, głosili w drodze słowo.

Kiedy Apostołowie w Jerozolimie dowiedzieli się, że Samaria przyjęła słowo Boże, wysłali do nich Piotra i Jana, którzy przyszli i modlili się za nich, aby mogli otrzymać Ducha Świętego. Bo na żadnego z nich jeszcze nie zstąpił. Byli jedynie ochrzczeni w imię Pana Jezusa. Wtedy więc wkładali (Apostołowie) na nich ręce, a oni otrzymywali Ducha Świętego.

Poprzez długi okres prawie dwóch tysięcy lat Kościół w specjalnym sakramencie jak gdyby przedłuża wydarzenie Zesłania Ducha Świętego na uczniów i wyznawców Chrystusa. W sakramencie bierzmowania ochrzczeni otrzymują ten Dar mesjański za pośrednictwem Kościoła, który modli się usilnie o dar Ducha Świętego dla swoich wiernych i poprzez nałożenie rąk biskupa (lub specjalnie delegowanego kapłana) kontynuuje działalność apostołów, o której słyszeliśmy w ostatnim czytaniu.

My obecnie przygotowujemy się do przyjęcia tego Daru Bożego. Czuwaniem na modlitwie i słuchaniu słowa Bożego naśladujemy pierwszy Kościół, zebrany w Wieczerniku przed Zesłaniem Ducha Świętego. Prośmy, by sam Duch Święty Bożym ogniem zapalił nasze serca oczyszczając je i przygotowując na przyjęcie mesjańskiego Daru.

c) *Śpiew: Duchu Ogniu* (słowa: W. Łakowicz, muz. G. Rzechowska; melodia w: *Śpiewajcie Panu pieśń nową*, opr. ks. S. Sierła, Katowice 1971, 37 n)

Refren:

*Duchu Ogniu. Duchu Żarze, Duchu Światło, Duchu Blasku,
Duchu Wicherze i Pożarze, ześlij płomień Twojej Łaski!*

1. *Chcesz, rozpalisz i rozognisz,
serca wzniesiesz na wysokość,
w ciemność rzucisz blask pochodni
i rozproszysz grzechu mroki. — Refren*
2. *Naszą nicość odbudujesz
w najpiękniejsze znów struktury, —
tchnieniem swoim świat przesuujesz
w szeleszczących modlitw sznury. — Refren*
3. *Z mgieł konkretny kształt wywodziś
i z chaosu piękno ładu.
Tyś spokojem wśród niezgody,
w bezradności Tyś jest Radą. — Refren*
4. *Twe zbliżenie zaróżowi — pulsem życia,
wzrostu drzeniem.
Narodzimy się na nowo,
Ciemność stanie się promieniem. — Refren*

Homilia

1. Włączmy się w łańcuch wielkich wydarzeń

W czasie bierzmowania, w decydującym momencie namaszczenia olejem świętym (krzyżmem) w formie krzyża wraz z nałożeniem ręki biskupa, usłyszymy z jego ust słowa: *Przyjmij znak Daru Ducha Świętego* — na co odpowiemy krótkim *Amen*, wyrażającym wiarę, zgodę zaangażowanie. Proste, sakramentalne słowa wyrażają zwięźle to, co dokonuje się w człowieku przyjmującym bierzmowanie. W sposób specjalny otrzymuje on pełnię Ducha Świętego jako Dar. Doniosłość i wielkość tego Daru ocenić możemy dopiero w świetle całej Biblii — wszystkich ksiąg Pisma św.

W kilku wybranych tekstach niby w migawkach przypomnieliśmy sobie, jak Bóg przygotowywał ludzkość do przyjęcia Daru Ducha Świętego. Jest to długi łańcuch zapowiedzi, wyobrażeń typicznych i obietnic początkowo niejasnych, a z biegiem lat nabierających kształtów, aż wreszcie przyjmujących formę jednego zasadniczego wydarzenia, któremu na imię Jezus Chrystus. On potwierdził wszystkie obietnice Boże i w swym życiu ukazał ich doskonałą realizację. On jest wielkim TAK ze strony Boga, położonym na pradawnych obietnicach dotyczących wybranego ludu i wszystkich narodów za jego pośrednictwem.

Ogromnego dzieła zbawienia ludzkości dokonał Jezus Chrystus mocą Ducha Świętego, którego pełnię otrzymał od Ojca. Chrystus otrzymał Dar Ducha Świętego dla wszystkich, którzy uwierzą w Niego i przyłączą się przez chrzest do Jego widzialnego Ciała Mistycznego — Kościoła.

Wszystkie obietnice obdarowania Duchem Świętym urzeczywistniły się dopiero w dniu wielkiej Pięćdziesiątnicy, gdy pełnia Ducha Świętego objęła cały Kościół zebrany wówczas w Wieczerniku, a liczący zaledwie około 120-tu osób. Duch Pański, który spoczął na Mesjaszu u progu Jego publicznej działalności, stał się udziałem wszystkich wyznawców Chrystusa — i to był ważny, przełomowy dzień.

Odtąd wydarzenie wielkiej Pięćdziesiątnicy, czyli Zesłanie Ducha Świętego, będzie się uobecniać na różny sposób w łonie młodego jeszcze Kościoła za pośrednictwem apostołów i wśród modlitw nowego ludu Bożego. Przypomnijmy sobie jeszcze raz dziwne wydarzenie, zanotowane w Dziejach Apostolskich, a mające tak ścisły związek z tym, co ma się w nas dokonać za kilka dni.

Do ochrzczonych już mieszkańców Samarii spieszą wysłani przez Kościół apostołowie Piotr i Jan; modlą się o Dar Ducha Świętego dla neofitów i wkładają na nich ręce, a skutkiem tego obrzędu jest faktyczne otrzymanie Ducha Świętego przez „bierzmowanych” w ten sposób Samarytan (por. Dz 8, 14—17). Gdy ci sami apostołowie po uzdrowieniu chromego zostali zatrzymani przez starszyzną lękającą się mocy Bożej działającej w nich i dopiero w następnym dniu wróciwszy do swoich opowiadali o napotykanym przeszkodach na drodze ewangelizacji, gmina jerozolimska w ufnej modlitwie przywołuje Ducha Świętego, który wśród wstrząsu owego miejsca napelnia zebranych i uzdalnia ich do pełnienia misji w niesprzyjających warunkach (Dz 4, 31). Zstąpienie Ducha Świętego ma również miejsce w Cezarei w domu setnika Korneliusza, podczas kazania paschalnego, głoszonego przez Piotra do zebranych (Dz 10, 1—48). Gestem nałożenia rąk „biermuje” św. Paweł ochrzczonych mieszkańców Efezu, którzy poprzez ten obrzęd otrzymują Ducha Świętego (Dz 19, 1—6).

Bóg, który jest źródłem Ducha Świętego, posyła Go zgodnie z dawnymi obietnicami swemu ludowi w czasach mesjańskich, w czasach Chrystusowych. W łańcuch tych wielkich wydarzeń zbawczych i niezwykłego obdarowania Darem Ducha Świętego Bóg pragnie również nas włączyć. Staniemy się uczestnikami wielkiego wydarzenia Pięćdziesiątnicy Paschalnej — Zesłania Ducha Świętego w Wieczerniku. Powtórzy się nad nami apostołski obrzęd nałożenia rąk z modlitwą o Dar Ducha Świętego, a skutkiem tego gestu będzie faktyczne, rzeczywiste obdarowanie nas w sposób specjalny pełnią Ducha Świętego.

2. Wszystkie znaki bierzmowania mówią o Darze Ducha Świętego

Przed udzieleniem sakramentu bierzmowania biskup zwróci się do wszystkich zebranych w świątyni, by prosili gorliwie Boga Ojca wszechmogącego o łaskawe wylanie Ducha Świętego na nas — ochrzczonych, którzy mają przyjąć sakrament bierzmowania. Następnie sam biskup, podobnie jak niegdyś apostołowie, z błagającym gestem nałożenia rąk prosić

będzie Boga Ojca o zesłanie na nas Ducha Świętego Pocieszyciela wraz z Jego mesjańskimi darami (mądrości, rozumu, rady, męstwa, wiedzy i bojaźni Bożej).

Gest nałożenia rąk, jak widzieliśmy, jest biblijnym znakiem przekazywania Daru Ducha Świętego. Ręka stanowi obok słowa zasadniczy znak wyrazu i porozumiewania się człowieka z innymi ludźmi. W języku Biblii ręka oznacza często moc i siłę lub też Bożą moc — tzn. Ducha Bożego, a więc Ducha Świętego. Nałożenie rąk oznacza z jednej strony usilne błaganie Boga o dar Jego Mocy, o Ducha Świętego — z drugiej zaś strony wyraża faktyczne udzielenie tego Daru przez Boga za pośrednictwem upoważnionej do tego osoby. Nałożenie bowiem rąk — kontakt fizyczny z człowiekiem — symbolizuje przekazanie czegoś z siebie, podzielenie się, dar. Bóg jest tym, który udziela tu Daru swego Ducha, ponieważ biskup — jak niegdyś apostołowie — nie działa podczas obrzędu bierzmowania we własnym imieniu, lecz uobecnia działającego Chrystusa, który od Ojca posyła obiecanego Ducha Świętego.

Na m a s z c z e n i e świętym olejem — krzyżem — oznacza wybranie Boże i konsekrację na wzór Mesjasza: wybranie i napełnienie Duchem Bożym, który uzdalnia do wykonania określonych zadań w Bożym planie zbawienia świata. To właśnie Mesjasz został „namaszczony Duchem Świętym” do wykonania swej misji. Określenie „Mesjasz” (hebr. *Masziach*, gr. *Christos*, łac. *Unctus*) oznacza właśnie „Namaszczony” — rozumie się Duchem Pańskim (por. Dz 10, 38: „Znacie sprawę Jezusa z Nazaretu, którego Bóg namaścił Duchem Świętym i mocą”).

Zarówno słowa formy sakramentalnej, jak i zasadnicze znaki sakramentu bierzmowania, a także modlitwy towarzyszące obrzędowi — mówią zgodnie o tym, co się tu dokonuje podczas liturgicznego wydarzenia: ochrzczony człowiek otrzymuje od Boga w n o w y i s p e c j a l n y sposób Ducha Świętego jako Dar.

Wszyscy wprawdzie otrzymaliśmy już Ducha Świętego podczas chrztu i nie tylko nazywamy się dziećmi Bożymi, ale jesteśmy nimi naprawdę (por. 1 J 3, 1), ale dopiero w sakramencie bierzmowania otrzymujemy pełnię Ducha Świętego w sposób specjalny i nowy, jak przypomina nam biskup w czasie obrzędów tego sakramentu (*vobis... singulari modo confertur*).

Przecież już w Starym Przymierzu Duch Pański przebywał w narodzie wybranym, zwłaszcza w przywódcach, królach i prorokach, a jednak Boże obietnice wskazywały na nowy sposób przyjścia Ducha Bożego na Mesjasz i cały naród w czasach ostatecznych. Sam Mesjasz — Chrystus Pan — pełen był Ducha Świętego od pierwszej chwili Wcielenia, a jednak w sposób specjalny, zewnętrzny i uroczysty („inwestytura mesjańska”) zstąpił na Niego Duch Święty po chrzcie w Jordanie, na progu publicznej działalności. Podobnie też apostołowie otrzymali Ducha Świętego od Zmartwychwstałego Pana w Wieczerniku wraz z władzą odpuszczania grzechów (por. J 20, 22n: „Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuszcicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane”), a jednak Chrystus odchodząc widzialnie każe im oczekiwać na nowy, specjalny sposób otrzymania pełni Ducha Świętego — i w dniu Pięćdziesiątnicy obietnicę tę realizuje.

Nic więc dziwnego, że podczas bierzmowania otrzymujemy w darze Ducha Świętego, którego już na chrzcie otrzymaliśmy. Biskup bierzmujący przypomina nam, że Ducha Świętego, Pana i Ożywiciela, w którego wiarę wyznajemy, „otrzymamy dziś, przez sakrament bierzmowania, w sposób specjalny i jedyny, podobnie jak otrzymali Go apostołowie w dniu Pięćdziesiątnicy”.

3. O Boży Dar trzeba prosić w usilnej modlitwie

Każdy dar jest gestem miłującego serca i wyrazem wolnej decyzji osoby. W wypadku bierzmowania stajemy wobec Daru niezwykłego i przerażającego; otrzymać mamy osobowy Dar Boży — Ducha Świętego, który jest Osobą Boską, Bogiem samym... Nie ma żadnej poręczki pomiędzy człowiekiem, kimkolwiek by on nie był, a Bogiem, który w tym Darze niesłychanym chce się oddać człowiekowi na stałe, nieodwracalnie, za pomocą więzów miłości wyłącznej

Takiego Daru nie można sobie „wysłużyć”, „zarobić” nań lub żądać Go od Boga. Można tylko pokornie prosić powołując się na obietnice Boże oraz Jego wolę zbawczą. Tak też robił Kościół zawsze — poczynając od dziewięćdzionowego czuwania w Wieczerniku w jedno myślnej modlitwie przed pierwszym „wylaniem Ducha Świętego” na uczniów Pańskich poprzez modlitwę apostołów towarzyszącą nałożeniu rąk na ochrzczonych, by otrzymał

Ducha Świętego, aż do naszych dni, gdzie sakramentu bierzmowania udziela się wśród modlitw osób zebranych na liturgię tego sakramentu, zwłaszcza bierzmującego biskupa.

Naśladując apostołów i uczniów Pańskich pragniemy się jednak przygotować dłuższym czuwaniem przed tym doniosłym wydarzeniem w naszym chrześcijańskim życiu. Przez kilka dni pragniemy pogłębiać naszą świadomość religijną pod tym względem, a zwłaszcza chcemy modlić się wspólnie, natarczywie i pokornie o wielki Dar Boży, obiecany i dany nam w czasach mesjańskich — czyli Chrystusowych. Sam Pan zachęca do tego usilnie wszystkich, gdy każe wytrwale prosić, szukać i kołatać, z niezachwianą nadzieją, że otrzymamy od Ojca w niebie Dar — Ducha Świętego: „...Ojciec z nieba da Ducha Świętego tym, którzy Go proszą” (Łk 11, 9—13).

W następnych spotkaniach modlitewnych rozważymy, co sprawia w nas przyjście Ducha Świętego jako Daru Bożego i do czego nas zobowiązuje.

Modlitwa wspólna

Celebrans:

*Zjednoczeni w modlitewnym skupieniu
błagajmy Ojca naszego, który jest w niebie,
abyśmy lepiej poznali obiecany nam Dar Ducha Świętego
i abyśmy całym sercem mogli Go przyjąć
w sakramencie bierzmowania.*

Kantor:

- 1) *Módlmy się za cały Kościół Chrystusowy,
aby coraz głębiej rozumiał otrzymany od Pana Dar Ducha Świętego
i poddawał się Jego przemieniającemu działaniu.*
- 2) *Prośmy Boga o pokój dla naszej ziemi,
aby Duch Święty żyjący w Kościele i świecie
usposobił do zgody wszystkie skłócone narody.*
- 3) *Prośmy o dary Ducha Świętego dla wszystkich duszpasterzy,
aby gorliwie i skutecznie przygotowywali wierzących
na przyjęcie świętych sakramentów.*
- 4) *Błagajmy o pomoc Bożą dla przygotowujących się do bierzmowania,
aby oczyszczeni z grzechów i odnowieni w wierze
świadomie i gorliwie przyjęli Dar Ducha Świętego.*
- 5) *Módlmy się za naszą parafię,
aby zbliżające się umocnienie Duchem Świętym niektórych jej członków
przyczyniło się do odnowienia gorliwości u wszystkich.*

Celebrans:

*Ojciec nieskończenie dobry, od którego wszelki dar pochodzi!
Prosimy Cię za tych, którzy wkrótce mają przyjąć Ducha Świętego w darze,
aby przez modlitwę, czuwanie i oczyszczającą przemianę
przygotowali się godnie na otrzymanie tak wielkiego Daru.
Prosimy Cię o to przez Chrystusa, naszego Pana,
który od Ciebie wciąż posyła Kościołowi Ducha Świętego.*

Wszyscy: *Amen!*

Zakończenie

Błogosławieństwo księgą Pisma świętego i śpiew *Składu Apostolskiego* lub mszalnego wyznania wiary, ewentualnie pieśni *Dla Ciebie, Jezu* (słowa i melodia w: *Bóg z nami* cz. III, Podręcznik dla katechety, wyd. J. Charytański SJ, Warszawa 1972, 518) podczas powrotnej procesji z Biblią do zakrystii.

Ks Bronisław Mokrzycki SJ, Kraków—Warszawa

2. Duch Święty doprowadzi was do całej prawdy

Wstęp

Drogę naszego życia chrześcijańskiego rozpoczął fakt świętego sakramentu chrztu. Wtedy właściwie już otrzymaliśmy wszystko, co tworzy chrześcijanina: zarówno obdarowanie Boże, jak i kościelne zadania-zobowiązania. A jednak nie weszliśmy jeszcze wtedy w sposób doskonały we wspólnotę Kościoła.

Sakrament bierzmowania jest kontynuacją tej samej drogi chrześcijańskiego wtajemniczenia, wejścia czy wrastania w Kościół, która początek bierze w chrzcie, a ukoronowanie znajduje w świadomym, czynnym, pełnym i owocnym uczestnictwie w Eucharystii. W bierzmowaniu otrzymamy Dar Ducha Świętego w sposób nowy, specjalny — będzie to „pełnia Ducha Świętego” w nas jako członkach Chrystusowego Kościoła. Pod wpływem Ducha Świętego, działającego w nowy i szczególny sposób w bierzmowaniu, rozwinię się do zamierzonej doskonałości to wszystko, co otrzymaliśmy na chrzcie świętym.

Dzisiaj podczas wspólnego czuwania przyglądnijmy się bliżej działaniu Ducha Świętego w ludzie Bożym, zwłaszcza w chrześcijaninie, który przyjmuje Go jako specjalny Dar w sakramencie bierzmowania.

Śpiew: *O Stworzycielu Duchu, przyjdź podczas uroczystej intronizacji Biblii.*

Czytanie I

a) Wprowadzenie

Lud wybrany Starego Przymierza był świętą własnością Boga i należał wyłącznie do Niego. W rzeczywistości jednak była to przynależność najczęściej zewnętrzna, formalna i prawna, a więc niedoskonała. Niewierność wobec Boga i Jego wymagań doprowadziła do rozproszenia wspólnoty wybranego ludu i rozluźniła więzy łączące ludzi nie tylko z Bogiem, ale i między sobą.

Proroctwa zapowiedzi Boga zawsze wiernego ukazują mimo wszystko lepszą i doskonalszą przyszłość dla wybranego ludu, i wiążą to odnowienie oraz udoskonalenie z wylaniem Ducha Bożego na wszystkich. Duch Pański ponownie ożywi obumarły naród, stworzy go niejako na nowo; oczyści i odnowi wewnętrznie wszystkich członków mesjańskiej wspólnoty, a wreszcie doskonale zjednoczy ich z Bogiem i scali najmocniejszymi więzami miłości jako jeden lud.

Działanie Ducha Bożego będzie mieć charakter wewnętrzny — zaczynający od serca, od środka — od centrum ludzkich postaw i decyzji. Dlatego Duch Boży w czasach mesjańskich doprowadzi do doskonałości i mocy to, co już istnieje, ale jest jeszcze słabe i niedoskonałe.

b) Tekst: Ez 36, 24—28

Czytanie Księgi Ezechiela Proroka

To mówi Pan: Zabiorę was spośród ludów, zbiorę was ze wszystkich krajów i przyprowadzę was z powrotem do waszego kraju, pokropię was czystą wodą, abyście się stali czystymi, i oczyszczę was od wszelkiej zmyzy i od wszystkich waszych bożków. I dam wam serce nowe i ducha nowego tchnę do waszego wnętrza, odbiorę wam serce kamienne, a dam wam serce z ciała. Ducha mojego chcę tchnąć w was i sprawić, byście żyli według moich nakazów i przestrzegali przykazań, i według nich postępowali. Wtedy będziecie mieszkać w kraju, który dałem waszym przodkom, i będziecie moim ludem, a Ja będę waszym Bogiem.

Bóg jak dobry pasterz prowadzi swój lud do coraz doskonalszej formy, do wciąż większego dobra — poprzez wszystkie etapy drogi rozwoju — aż ku doskonałemu kształtowi wiecznej Ojczyzny.

Droga chrześcijańskiej inicjacji sakramentalnej — od chrztu, poprzez bierzmowanie i „Eucharystię — jest zasadniczym nurtem naszej pielgrzymki za Dobrym Pasterzem na wieczne pastwiska”.

c) Śpiew: Ps 23 (Wlg 22) *Pan Pasterzem moim, nie brak mi niczego*

1. *Pan jest moim pasterzem: nie brak mi niczego;
pozwała mi leżeć na zielonych pastwiskach.
Prowadzi mnie nad wody, gdzie mogę odpocząć:
orzeźwia moją duszę.
Wiedzie mnie po właściwych ścieżkach
przez wzgląd na swoje imię.*
2. *Chociażbym chodził ciemną doliną,
zła się nie ulekne,
bo Ty jesteś ze mną.
Twój kij i Twoja łaska
właśnie mnie pocieszają.*
3. *Stół dla mnie zastawiasz
wobec mych przeciwników;
namaszczasz mi głowę olejkami;
mój kielich jest przeobfity.*
4. *Tak, dobroć i łaska pójdą w ślad za mną
przez wszystkie dni mego życia
i zamieszkać w domu Pana
po najdłuższe czasy.*

Czytanie II

a) Wprowadzenie

Jezus Chrystus zaczął gromadzić wokół siebie nowy lud głosząc słowo Boże tłumom słuchaczy. Z uczniów swoich tworzył zaczątek wspólnoty wierzących. W słowach i czynach objawiał Boga jako Ojca; więzami miłości zespałał załazek nowego ludu Bożego; kładł wielki nacisk na wartości wewnętrzne i duchowe przeciwstawiając się kategoriom formalizmu religijnemu; uczył ludzi, jak należy czcić Boga — „w duchu i prawdzie”, a nie tylko zewnętrznymi gestami ofiarniczymi.

Przed swoją męką Chrystus Pan ogłasza, że do pełni Jego dzieła na świecie potrzebny jest jeszcze Ktoś inny — Duch Święty Pocieszyciel.

Doprowadzenie do pełni i doskonałości swojego Kościoła pozostawił Chrystus Pan właśnie Duchowi Świętemu, który udoskonalając „budowę” Kościoła miał uwewnętrznić oraz umocnić więzy wierzących z Chrystusem, a tym samym z Ojcem i wszystkimi członkami nowego ludu Bożego. Nie wystarczy paschalny „chrzest” Chrystusa — Jego „przejście” poprzez śmierć i zmartwychwstanie do Ojca; dzieło to ukoronuje, zwieńczy Pięćdziesiątnica Paschalna — niby „bierzmowanie” żyjącego już Kościoła w Zesłaniu Ducha Świętego jako specjalnego Daru od Ojca. Duch Święty przezwycięży lekliwą słabość młodego Kościoła, jego tendencję do kurczowego zamykania się w sobie i niepewność co do zakresu własnej misji. Duch Pański ujawni światu Kościół jako wspólnotę zbawienia dla wszystkich ludzi. Niepostrzeżenie, a z mocą, doprowadzi On dzieło Chrystusowe do końca, pozwoli rozwinąć się wszystkim energiom w nim zawartym, zbliży jeszcze bardziej ludzi do Boga, który jest Duchem (por. J 4, 24).

b) Tekst: J 16, 5—7. 12—13a

Słowa Ewangelii według św. Jana

W owym czasie: Rzekł Jezus do uczniów swoich: Teraz idę do Tego, który Mnie posłał, a nikt z was nie pyta Mnie: „Dokąd idziesz?” Ale ponieważ to wam powiedziałem, smutek napelniał wam serce. Jednakże mówię wam prawdę: Pozyteczne jest dla was moje odejście. Bo jeżeli nie odejdę, Pocieszyciel nie przyjdzie do was. A jeżeli odejdę, pošlę Go do was. Jeszcze wiele mam wam do powiedzenia, ale teraz jeszcze znieść nie możecie. Gdy zaś przyjdzie On, Duch Prawdy, doprowadzi was do całej prawdy. Bo nie będzie mówił od siebie, ale powie wszystko, cokolwiek słyszy, i oznajmi wam rzeczy przyszłe.

c) Śpiew: *Umocnij to, Boże, czegoś w nas dokonał*

1. *Pan mówi: Będę prosił Ojca,
a da wam innego Pocieszyciela —
Ducha Świętego, Ducha Prawdy,
aby przebywał z wami na zawsze.*
2. *Duch Święty, którego Ojciec pošle w moim imieniu,
On was wszystkiego nauczy
i przypomni wam wszystko,
co wam powiedziałem.*
3. *Pożyteczne jest dla was moje odejście,
bo inaczej Pocieszyciel nie przyjdzie do was.
A jeżeli odejdę, pošle Go do was.
On zaś doprowadzi was do całej prawdy.
Umocnij to, Boże, czegoś w nas dokonał.*

Czytanie III

a) Wprowadzenie

Apostołowie wypełniając polecenie Chrystusa głoszą Ewangelię wszędzie. Opowiadają o Chrystusie umęczonym i zmartwychwstałym, poniżonym i wywyższonym. Gdy słuchacze z wiarą przyjmują orędzie zbawienia, zostają włączeni w misterium śmierci i zmartwychwstania Chrystusa przez chrzest. W ten sposób jednoczą się rzeczywiście z Chrystusem umęczonym i zmartwychwstałym, stają się w Nim przybranymi synami Bożymi, wchodzą w społeczność Kościoła jako nowego ludu Bożego.

Ale czegoś im jeszcze brak... Ich droga wejścia do Kościoła nie jest jeszcze zakończona, a życie Boże w nich domaga się rozwoju, dojrzałości i pełni. Dlatego apostołowie wkładają na ochrzczonych swe ręce modląc się gorliwie o Dar Ducha Świętego dla nich; dziś powiedzielibyśmy: bierzmują ochrzczonych. Włączają ich w misterium Pięćdziesiątnicy Paschalnej w sposób wyjątkowy i szczególny. Zwróćmy uwagę na te etapy drogi wtajemniczenia chrześcijańskiego w opisie Dziejów Apostolskich.

b) Tekst: Dz 19, 1b—6a

Czytanie Dziejów Apostolskich

W owych dniach: Kiedy Apollos znajdował się w Koryncie, Paweł przeszedł okolice wyżej położone, przybył do Efezu i znalazł jakichś uczniów. Zapytał ich: „Czy otrzymaliście Ducha Świętego, gdy przyjęliście wiarę?” A oni do niego: „Nawet nie słyszeliśmy, że istnieje Duch Święty”. „Jaki więc chrzest przyjęliście?” zapytał. A oni odpowiedzieli: „Chrzest Janowy”. „Jan udzielał chrztu nawrócenia, przemawiając do ludu, aby uwierzyli w Tego, który za nim idzie, to jest w Jezusa” — powiedział Paweł. Gdy to usłyszeli, przyjęli chrzest w imię Pana Jezusa. A kiedy Paweł włożył na nich ręce, Duch Święty zstąpił na nich.

Chrześcijaństwo, które poprzez sakrament bierzmowania otrzymało w nowy sposób Ducha Świętego w darze, staje się dojrzałymi członkami Kościoła. Ich więź z Bogiem jako Ojcem winna nabierać cech dojrzałej wolności, która wypowiada się w synowskiej miłości i posłuszeństwie względem Boga. Jeszcze mocniej upodobnieni do Chrystusa Kapłana, Proroka i Króla mają możliwość doskonalszego oddawania czci Bogu — bardziej wewnętrznie, „w duchu i prawdzie”.

Tekst: Rz 8, 14—17

Czytanie Listu św. Pawła apostoła do Rzymian

Bracia: Wszyscy ci, których prowadzi Duch Boży, są synami Bożymi. Nie otrzymaliście przecież ducha niewoli, by się znowu pogrążyć w bojaźni, ale otrzymaliście ducha przybrania za synów, w którym możemy wołać: „Abba, Ojcze!” Sam Duch wspiera swym świadectwem naszego ducha, że jesteśmy dziećmi Bożymi. Jeżeli zaś jesteście dziećmi to i dziedzicami; dziedzicami Boga, a współdziedzicami Chrystusa, skoro wspólnie z Nim cierpimy po to, by też wspólnie mieć udział w chwale.

W bierzmowaniu Duch Święty doskonale łączy chrześcijanina z całym Ciałem Kościoła. Bierzmowani głębiej wchodzą w społeczność Kościoła jako „sakramentu powszechnego zbawienia” (KK 48); mocniej zespoleni więzami miłości i współodpowiedzialności z Kościołem powszechnym — żyjącym i działającym „na całym okręgu ziemi” — winni się otworzyć na wielkie sprawy zbawienia wszystkich ludzi. Powinni skutecznie przyłożyć rękę do budowania wielkiej wspólnoty wszystkich ludzi, której widzialnym zaczątkiem jest Kościół Chrystusowy (por. KK 1; KDK 42).

Prawdziwej jedności i poczucia wspólnoty uczymy się w gronie najbliższych: w rodzinie, w sąsiedztwie, w grupie koleżeńskiej. Duch Święty usuwa wszystko, co dzieli ludzi, a swoim działaniem zespała i jednoczy wszystkich.

Tekst: Ef 4, 1—6

Czytanie Listu św. Pawła apostoła do Efezjan

Bracia: Zachęcam was ja, więzień w Panu, abyście postępowali w sposób godny powołania, jakim zostaliście wezwani, z całą pokorą i cichością, z cierpliwością, znośząc siebie nawzajem w miłości. Usiłujcie zachować jedność Ducha dzięki więzi, jaką jest pokój. Jedno jest Ciałło i jeden Duch, bo też zostaliście wezwani do jednej nadziei, jaką daje wasze powołanie. Jeden jest Pan, jedna wiara, jeden chrzest. Jeden jest Bóg i Ojciec wszystkich który jest i dzisiaj ponad wszystkimi, przez wszystkich i we wszystkich.

c) Śpiew: *Przybądź, Duchu Święty, napełnij serca wierzących*

1. *Kto nie ma Ducha Chrystusowego,
ten do Niego nie należy.
Wszyscy, których prowadzi Duch Boży,
są synami Bożymi.*
2. *Otrzymaliśmy ducha przybrania za synów
i możemy wołać do Boga: „Abba-Ojcze!”
Zostaliśmy nazwani dziećmi Bożymi:
i rzeczywiście nimi jesteśmy.*
3. *Sam Duch Święty w nas zaświadcza,
że jesteśmy dziećmi Bożymi.
Jeżeli jesteśmy dziećmi, to i dziedzicami:
Dziedzicami Boga, a współdziedzicami Chrystusa.*
4. *Miłość Boża rozlana jest w sercach naszych
przez Ducha Świętego, który został nam dany.
Duch też przychodzi z pomocą naszej słabości
i przyczynia się za nami w błaganiach niewymownych.
Przybądź Duchu, Święty, napełnij serca wierzących!*

Homilia

1. Droga chrześcijańskiego wtajemniczenia

Papież Paweł VI w konstytucji apostołskiej *Divinae consortium naturae*, przez którą wprowadził w życie odnowione obrzędy sakramentu bierzmowania, posłużył się na samym początku plastycznym i przemawiającym porównaniem. Oto cały proces stawania się chrześcijaninem — czyli drogę tzw. inicjacji chrześcijańskiej — można przyrównać do naturalnego zjawiska i procesu życia: życie rodzi się, powstaje, zaczyna być faktem historycznym następnie rozwija się i wzrasta nabierając mocy, ale bez przerwy musi zasilać się pokarmem i napojem. Droga wchodzenia w życie Boże, nadprzyrodzone, w społeczności Kościoła również ma swój początek w chrzcielnym „ponownym narodzeniu” (*regeneratio*), nabiera mocy i rozwija się ku doskonalszej pełni pod wpływem Ducha Świętego, otrzymanego podczas bierzmowania jako specjalny Dar, a wreszcie w eucharystycznej uczcie ofiarnej, czyli Komunii św., znajduje niezastąpiony pokarm i napój, który jest zadatkim życia wiecznego.

W ogólnym wprowadzeniu do odnowionych obrzędów, a także w samych tekstach liturgicznych spotykamy zarys innego obrazu, który przybliży nam ów ważny proces wtajemniczenia. Czytamy tam: „Ochrzczeni przez sakrament bierzmowania posuwają się dalej

na drodze chrześcijańskiej inicjacji, otrzymując wylanego na nich Ducha Świętego, którego zesłał Pan na apostołów w dniu Pięćdziesiąticy". Obraz drogi ukazuje nam nieprzerwaną ciągłość i jedność całego procesu wtajemniczenia. Początkiem drogi jest chrzest, bierzmowanie zaś i Eucharystia stanowią kontynuację tej samej drogi i życia w pełni chrześcijańskiemu.

Przy obrzędach chrztu słyszymy już zapowiedź bierzmowania, które jest dopełnieniem chrztu i jak najściślej z nim się wiąże. Pod koniec liturgii chrzcielnej, przed Modlitwą Pańską, celebrans przemawia do zebranych: „Najmilsi, to dziecko, odrodzone przez chrzest święty, nazywa się dzieckiem Bożym i jest nim rzeczywiście. W sakramencie bierzmowania otrzyma pełnię Ducha Świętego, przystępując zaś do ołtarza Pańskiego stanie się uczestnikiem Jego Uczty Ofiarnej i razem ze zgromadzonym Kościołem będzie Boga nazywać Ojcem". W czasie sprawowania sakramentu bierzmowania słyszymy z kolei nawiązanie do otrzymanego już niegdyś chrztu. W czasie nałożenia rąk biskup modli się: „Wszchemogący Boże, Ojciec Pana naszego Jezusa Chrystusa, któryś te sługi swoje odrodził z wody i Ducha Świętego, uwalniając ich od grzechu, Ty, Panie, ześlij na nich Ducha Świętego Pocieszyciela; daj im ducha mądrości i rozumu...”

Chrześcijanie początkowo tak bardzo łączyli w swej świadomości te dwa sakramenty z sobą, że w całym procesie inicjacji nie wyróżniali specjalnie bierzmowania, uważając je za całkiem oczywiste dopełnienie chrztu. W starych opisach wtajemniczenia chrześcijańskiego dostrzegamy jedno pasmo o potrójnym jakby stopniu: chrzest (w baptisterium), bierzmowanie (w consignatorium) i pierwsze pełne uczestnictwo w Eucharystii, sprawowanej w świątyni (*ecclesia*). Katechumen wchodził do specjalnego miejsca, zwanego consignatorium, gdzie z rąk biskupa otrzymywał bierzmowanie (naznaczenie pieczęcią Ducha: *consignare* — naznaczyć), a następnie prowadzony był „na zgromadzenie braci” (św. Justyn, *Apologia* I), czyli na eucharystyczne spotkanie miejscowego Kościoła, gdzie po raz pierwszy uczestniczył w sposób pełny w całej Mszy św., przyjmując Ciało i Krew Pańską.

Ze względu na ten jakby naturalny i nierozdzielny związek bierzmowania z chrztem — odnawiamy przed samym bierzmowaniem nasz chrzest wyrzekając się szatana i jego dzieła oraz wyznając wiarę w Trójjedynego Boga, jak to miało miejsce w czasie chrztu świętego. Pamięć o organicznym związku bierzmowania z chrztem pozwoli nam lepiej zrozumieć specyfikę działania Ducha Świętego w samym sakramencie bierzmowania.

2. Umacniająca i doskonaląca „pełnia Ducha Świętego”

Bierzmowania udziela biskup przez nałożenie rąk i namaszczenie Krzyżem — świętym olejem — w formie krzyża, przy czym wymawia znaną nam już formułę: *Przyjmij znak Daru Ducha Świętego*. Co oznaczają te znaki sakramentalne? Teksty liturgiczne mówią o umocnieniu, o pełni, o doprowadzeniu do doskonałości. Cóż w owej „pełni Ducha Świętego” umacnia się i doskonalą? Krótko można powiedzieć, że wszystko to, co otrzymaliśmy już podczas chrztu świętego. A więc nasza łączność z Bogiem jako Ojcem, z Chrystusem Panem i z całym Kościołem, doskonalą się nasza świętość (więź z Bogiem, bliskość Boga), nasze uzdolnienie do prawdziwego kultu, do uczestnictwa w liturgii czyli wielbienia Boga i uczestniczenia w Jego zbawieniu; umacnia się, rozwija i doskonalą miłość Boża, rozlana przez Ducha Świętego w naszych sercach podczas chrzcielnego obdarowania (por. Rz 5,5).

a) Więż z Chrystusem

Już podczas chrztu zostaliśmy naznaczeni Krzyżem świętym na szczycie głowy, co oznaczało więź z Chrystusem Kapłanem, Prorokiem i Królem oraz upodobnienie do Niego w godności i zadaniach płynących z tych tytułów (por. modlitwę celebransa przy namaszczeniu chrzcielnym: „...On sam namaszcza ciebie Krzyżem zbawienia, abyś włączony w lud Boży wytrwał w jedności z Chrystusem Kapłanem, Prorokiem i Królem na życie wieczne”).

Podczas bierzmowania słyszymy podobne słowa, że Duch Święty umocniejszy ochrzczonego obfitością swoich darów doprowadza do doskonałości upodobnienie do Chrystusa, Syna Bożego, poprzez swoje namaszczenie (*unctione sua Christi, Filii Dei, conformes perficiat*).

Bierzmowanie jeszcze bardziej, jeszcze skuteczniej, jeszcze głębiej upodabnia do Chrystusa. Kapłana, Proroka i Króla — przynaglając niejako chrześcijanina, by swoim życiem urzeczywistniał to posłannictwo w Kościele w sposób dojrzały i odpowiedzialny, zwłaszcza świadectwem własnego życia.

b) Więź z Kościołem

Chrzest jest „bramą do życia i królestwa Bożego”, którego zaczątkiem jest Kościół. Przynależność do ludu Bożego czasów mesjańskich oraz do ostatecznej wspólnoty zbawionych symbolizuje znak krzyża, który przypomina „pieczętowanie sług Bożych z proctwa Ezechiela (Ez 9,4) oraz Apokalipsy (Ap. 7,2—8). Hebrajska bowiem litera „tav” miała niegdyś formę bardzo zbliżoną do krzyża. I znów musimy powiedzieć, że znak ten położony został na naszym czole już podczas chrztu świętego i oznaczał nasze wejście we wspólnotę wybranego ludu Bożego, ludu mesjanicznego i zbawionego.

Bierzmowanie w symbolice znaku krzyża na czole ochrzczonego uzewnętrznia to, czego dokonuje Duch Święty w tym sakramencie. Jeszcze głębiej, doskonalej i ściślej wiąże On chrześcijanina z całą wspólnotą Kościelną. Obecność biskupa bierzmującego podkreśla, że więź ta zacieśnia się zwłaszcza z Kościołem w jego przedstawicielach kierujących, hierarchicznych, oficjalnych, odpowiadających za całość.

Bierzmowanie doskonaląc więź chrześcijanina z Kościołem uwrażliwia go przede wszystkim społecznie i czyni jego przynależność do ludu Bożego bardziej odpowiedzialną za stan i poziom całego Kościoła.

c) Kult „w duchu i prawdzie”

Chrześcijanin przez zespolenie się z Chrystusem w odrodzeniu chrzcielnym i wejście w społeczność Kościoła staje się prawdziwym „czciocielem Ojca”, bo włączyony jest realnie w nurt zbawczych dziejów, uświęcających wszechświat i wielbiących Boga (paschalne misterium). Jako syn Boży przybrany woła już od chrztu do Boga: „Ojczy”, ale „pełnia Ducha Świętego” otrzymana w bierzmowaniu doskonali również postawę synowską względem Ojca w niebie, a także każdy akt kultu. ze względu na doskonalsze upodobanie do Chrystusa-Kapłana oraz ściślejsze związanie się z Kościołem, w którym Chrystus bez przerwy wielbi Ojca i zbawia świat. Stąd uczestnictwo bierzmowanego w liturgii winno być bardziej świadome, pełniejsze (chętnie powinien on podejmować np. funkcję lektora, kantora, ministranta czy akolity!), bardziej zaangażowane i przede wszystkim owocniejsze.

d) „Postępują w miłości coraz doskonalszej”

W dokumentach kościelnych dotyczących bierzmowania oraz w samych tekstach liturgicznych często pojawiają się wzmianki o doskonaleniu się miłości w chrześcijaninie bierzmowanym. Chrzest zobowiązał nas do zachowania przykazań Przymierza, zwłaszcza nowego przykazania Chrystusowego (por. J 15,12), a przede wszystkim dał nam już wtedy wraz z darem Ducha Świętego udział w Bożej miłości i uzdolnienie do praktykowania jej w życiu codziennym. Ale dopiero „pełnia Ducha Świętego” doskonali w nas dar miłości i przynagla do rozwijania go w praktyce życia, zwłaszcza społecznego.

Duch Święty, którego pełnię posyła nam Chrystus uwielbiony od Ojca w sakramencie bierzmowania, sprawia w nas dojrzałość obdarowania chrzcielnego (w sensie religijnym, nie psychologicznym!) i doprowadza do doskonałości zarówno uzdolnienia jak i zobowiązania, płynące z faktu, że jesteśmy ludźmi Chrystusowymi.

W następnym czuwaniu zastanowimy się nieco nad zadaniami, jakie „dojrzewają” w nas pod wpływem obdarowania „pełnią Ducha Świętego” w bierzmowaniu.

Modlitwa wspólna

Celebrans:

Drodzy Bracia i Siostry!

Zgromadzeni na wspólnym czuwaniu

prośmy Boga, od którego wszelkie dobro pochodzi,

aby mocą Ducha Świętego doprowadził do pełnej dojrzałości to,

czego zechciał nam udzielić w sakramencie chrztu.

Kantor:

1) *Módlmy się za całą wspólnotą Kościoła Chrystusowego, aby służył wszystkim ludziom bogactwem darów Ducha Świętego na drogach poszukiwania całej prawdy.*

- 2) *Prośmy Boga za tych, którzy mają przyjąć sakrament bierzmowania, aby Duch Święty wprowadził ich głębiej w społeczność Kościoła i uczynił dojrzałymi świadkami Chrystusa.*
- 3) *Módlmy się za wszystkich chrześcijan bierzmowanych, o większe poczucie więzi z całym Kościołem oraz odpowiedzialność za jego doskonałość.*
- 4) *Prośmy o skuteczne odnowienie owoców chrztu i bierzmowania w naszej parafii, aby uczestnictwo w Eucharystii stawało się bardziej świadome, pełne i czynne, a życie nasze odpowiadało chrześcijańskiemu powołaniu.*
- 5) *Módlmy się również za nas tu zebranych, o głębsze poznanie Ducha Świętego, który wprowadza nas w całą prawdę Ewangelii, i o większą wrażliwość na Jego natchnienia.*

Celebrans:

Boże najświętszy i Dawco wszelkich darów!

Od Ciebie otrzymaliśmy Ducha Świętego podczas chrztu,

a pełni tegoż Ducha otrzymujemy w sakramencie bierzmowania;

prosimy Cię, doprowadź nas do zamierzonej pełni życia chrześcijańskiego, byśmy stanowili jedno Ciało w jednym Duchu i skutecznie troszczyli się o zbawienie wszystkich ludzi.

Prosimy Cię o to przez Chrystusa, naszego Pana.

Wszyscy: Amen!

Zakończenie: A teraz odnowimy nasz chrzest, którego dopełnieniem będzie oczekiwany sakrament bierzmowania (odnowienie obietnic chrztu św. — jak w czasie Wigilii Paschalnej lub podczas bierzmowania. Pokropienie wodą święconą podczas śpiewu *Dla Ciebie, Jezu, chcemy żyć*, jak w poprzednim nabożeństwie, lub *Chrystus Wodzem, Chrystus Królem* — 3 razy).

Ks Bronisław Mokrzycki SJ, Kraków—Warszawa

3. Będziecie świadczyć o mnie

Wstęp

Każdy dar jakoś zobowiązuje. Otrzymanie w darze „pełni Ducha Świętego” podczas bierzmowania przynagla nas do wprowadzenia w życie zobowiązań i zadań płynących z chrztu świętego. W bierzmowaniu bowiem umacnia się w nas i doskonali to, co stało się faktem na chrzcie. Mocą chrztu i bierzmowania należymy do Chrystusa i posiadamy Jego Ducha. Winniśmy więc żyć i działać zgodnie z tym, do czego nakłania nas i posyła Duch Chrystusowy. W dzisiejszym nabożeństwie uświadomimy sobie jeszcze raz zadania, do których uzdalnia nas i przynagla Duch Święty w sakramencie umocnienia.

Śpiew: *O Stworzycielu Duchu, przyjdź w czasie procesji intronizacyjnej.*

Czytanie I

a) Wprowadzenie

Duch Pański zstępując na ludzi bierze ich w swoje posiadanie, umacnia i posyła do wykonania określonych zadań w ludzkie Bożym. Nie znany bliżej prorok z okresu niewoli babilońskiej (VI w. przed Chr.) ogłasza zgnębienu ludowi w imieniu Boga radosną nowinę wyzwolenia, którego dokona człowiek „namaszczony” Duchem Bożym — czyli Mesjasz.

b) Tekst: Iz 61, 1—3a. 8—9. 6a.

Czytanie Księgi Izajasza proroka

Duch Pana nade mną, bo Pan mnie namaścił. Posłał mnie, by głosić dobrą nowinę ubogim, by opatrywać rany serc złamanych, by zapowiadać wyzwolenie jeńcom i więźniom swobodę; aby obwieszczać rok łaski u Pana i dzień pomsty dla naszego Boga; aby pocieszać wszystkich zasmuconych, aby rozweselić płaczących na Syjonie, aby im wieniec dać zamiast popiołu, olejek radości zamiast szaty smutku, pieśń chwały zamiast zgnębienia na duchu.

Wy zaś będziecie nazwani kapłanami Pana, mienić was będą sługami Boga naszego. Oddam im nagrodę z całą wiernością i zawrę z nimi wieczyste przymierze. Plemię ich będzie znane wśród narodów i między ludami ich potomstwo. Wszyscy, co ich zobaczą, uznają, że oni są szczerem błogosławionym Pana.

c) Śpiew: Ps 104 (Wlg 103), jak w pierwszym nabożeństwie.

Czytanie II

a) Wprowadzenie

U progu publicznej działalności, po uroczystej inwestyturze mesjańskiej nad Jordanem, Jezus jako Mesjasz pełen Ducha Świętego ogłasza, że dawne proroctwa w Nim się spełniają. A więc wszystko, co będzie czynił i mówił, jest dziełem Boga; idzie tam, gdzie posyła Go Bóg, działa i naucza mocą Jego Ducha. Zwróćmy uwagę, ku jakim ludziom Duch Boży kieruje Jezusa-Mesjasza.

b) Tekst: Łk 4, 16—22a

Słowa Ewangelii według św. Łukasza

W owym czasie: Przyszedł Jezus do Nazaretu, gdzie się wychował. W dzień szabatu udał się swoim zwyczajem do synagogi i powstał, aby czytać. Podano Mu księgę proroka Izajasza. Rozwinąwszy księgę, natrafił na miejsce, gdzie było napisane: „Duch Pański spoczywa na mnie, ponieważ mnie namaścił i posłał mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więźniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie; abym uciśnionych odsyłał wolnych, abym obwoływał rok łaski od Pana”. Zwinąwszy księgę oddał słudze i usiadł; a oczy wszystkich w synagodze były w Nim utkwione. Począł więc mówić do nich: „Dziś spełniły się te słowa Pisma, któreście słyszeli”. A wszyscy przysiędzali Mu i dziwili się pełnym wdzięku słowom, które płynęły z ust Jego.

Mocą Ducha Świętego prowadzi nas Chrystus do Ojca jako Dobry Pasterz; uczy o Bogu i świadczy o Nim, ponieważ Go zna; wyzwala z niewoli grzechu i broni przed złem; karmi nas swoim Ciałem i Krwią, byśmy nie ustali w drodze. Z radością ogłaszajmy dobroć Pana.

c) Śpiew: Ps 23 (Wlg 22), jak w poprzednim nabożeństwie.

Czytanie III

a) Wprowadzenie

Chrystus Pan przyłączył nas do siebie podczas chrztu i obdarował swoim Duchem, abyśmy mieli udział w Jego życiu i chwale, ale też i w Jego posłannictwie oraz zadaniach mesjańskich. W bierzmowaniu umacnia w nas to, czego na chrzcie dokonał, abyśmy podjęte zadania mogli wykonać doskonale. Dzielić bowiem musimy Jego los. Doświadczymy więc przeciwności i trudów. Jak Chrystus odważnie świadczył o Ojcu, mimo sprzeciwu wielu, tak i my mamy świadczyć nieustraszenie o Chrystusie, choćby piętrzyły się wielkie trudności wokół nas, a nawet w nas samych. Dlatego też Chrystus obdarza nas w sakramencie bierzmowania „pełnią Ducha Świętego” i „przyobleka mocą zstępującą z wysoka” — od Boga.

b) Tekst: J 15, 18—21. 26—27

Słowa Ewangelii według św. Jana

W owym czasie: Powiedział Jezus do swoich uczniów: Jeżeli was świat nienawidzi, wiedziecie, że mnie pierwej znenawidził. Gdybyście byli ze świata, świat by was miłował jako swoją własność. Ale ponieważ nie jesteście ze świata, bo ja was wybrałem sobie ze świata, dlatego was świat nienawidzi. Pamiętajcie na słowo, które do was powiedziałem: „Sługa nie jest większy od swego pana”. Jeżeli mnie prześladowali, to i was będą prześladować. Jeżeli moje słowo za:howali, to i wasze będą zachowywać. Ale to wszystko będą wam czynić z powodu mego imienia, bo nie znają Tego, który mnie posłał.

Gdy jednak przyjdzie Pocieszyciel, którego Ja wam pošlę od Ojca, Duch Prawdy, który od Ojca pochodzi, On będzie świadczył o mnie. Ale wy też świadczycie, bo jesteście ze mną od początku.

c) Śpiew: *Umocnij to, Boże, czegoś w nas dokonał*, jak w poprzednim nabożeństwie, z daniem 4-ej zwrotki:

4. *Wkrótce zostaniecie ochrzczeni Duchem Świętym
i będziecie głosić Ewangelię wszelkiemu stworzeniu.
Gdy Duch Święty zstąpi na was,
otrzymacie Jego moc i będziecie moimi świadkami.
Duch Święty będzie świadczyć o mnie
i wy świadczyć będziecie — aż po krańce ziemi.*

Homilia

1. Parákletos — obrońca prawdy i sprawiedliwości

Starożytny Wschód znał dziwny zwyczaj brania w obronę niesłusznie oskarżonych czy skazanych na karę. Podczas rozprawy sądowej, po oskarżeniu czy też wyroku, mógł podejść do oskarżonego człowiek cieszący się autorytetem w społeczeństwie, zając miejsce obok niego i tym samym zaświadczyć skutecznie o niewinności oskarżonego, a niejako oskarżyć sędziów i donosicieli. Człowiek taki zwał się obrońcą, pocieszycielem, z greckiego *parakletos* — paraklet. W ten sposób Jezus obronił cudzołożną niewiastę przed żądnymi krwi oskarżycielami (por. J 8, 1—11); prorok Daniel niewinną Zuzannę (Dn 13, 1—64); takiego też obrońcy szukał daremnie niesprawiedliwy bogacz z ewangelicznej przypowieści (Łk 16, 19—31).

Chrystus Pan obiecując przysłanie Ducha Świętego Kościołowi nazwał Go Parakletem, a więc Obrońcą; obrońcą Bożej sprawy w świecie, obrońcą Chrystusowej Ewangelii i jej głosicieli; obrońcą uciśnionej biedoty i niesprawiedliwie nękaney niewinności. Jako Duch Prawdy wykaże On ostatecznie fałsz i zakłamanie ukrywane przez wielkiego Kłamcę — szatana oraz jego sługi. Duch Święty Paraklet przeprowadza w świecie sąd oddzielający światłość od ciemności, prawdę od kłamstwa, dobro od zła (por. J 16, 8—11). Bezlitośnie osądzi też i będzie oskarżał nawet uczniów Pańskich, gdyby odstępowali od prawdy i sprawiedliwości w swym życiu czy nauczaniu.

2. Otrzymacie moc, aby świadczyć

Gdy Jezus zapowiadał apostołom zesłanie Ducha Świętego, mówił, że otrzymają Jego moc i będą świadczyć o Chrystusie wszędzie, aż po krańce ziemi (por. Dz 1, 8). W dniu wielkiej Pięćdziesiątnicy apostołowie wystąpili rzeczywiście z nieustraszoną odwagą wobec tłumów i z mocą głosili Ewangelię o umęczonym i wywyższonym Chrystusie (por. Dz 2, 14—36). Odtąd faktycznie moc Ducha ujawniała się w ich działalności na każdy dzień. Nie lękali się już starszyny, uczonych w Piśmie, a nawet Rzymian. Duch Święty, którego pełnię otrzymali, przynaglał ich do wyjścia z ciasnych ograniczeń własnego domu, nawet tak miłego domu, jakim była wspólnota pierwotnego Kościoła, zespolona więzami świeżej miłości. Szli więc i głosili Dobrą Nowinę, świadczyli o Chrystusie z przekonaniem — jako naoczni świadkowie tego, co zwiastowali. Dawali świadectwo słowem, a za słowami stało ich życie pełne poświęcenia dla ludzi, ze względu na Pana, który ich posłał z orędziem miłości.

Podobne zjawisko dostrzegamy u innych chrześcijan, którzy pod wpływem nauki apostołów i uczniów Pańskich, przyjmują z wiarą Ewangelię, a po otrzymaniu chrztu — uczestniczą w wyłaniu „pełni Ducha Świętego” przez nałożenie rąk apostołskich. Wtedy ogarnia ich apostołski zapał, radosne uniesienie świadków Chrystusa oraz pewność wewnętrzną, że uczestniczą w Jego misterium. „Mówili językami i prorokowali” (Dz 19, 6); „mówią językami i wielbią Boga” (Dz 10, 46); „odważnie głoszą słowo Boże” (Dz 4, 31). Moc Ducha Świętego czyni z ludzi słabych i lękliwych odważnych świadków Chrystusa i nieustraszonych głosicieli prawdy Ewangelii. Świadectwo takie pieczętuje nieraz męczeńska śmierć (por. np. wystąpienie Szczepana diakona, „pełnego Ducha Świętego i mocy” — Dz 6, 8—60).

Już w Starym Przymierzu Duch Pański brał w posiadanie zwykłych, słabych ludzi, by z nich właśnie uczynić wybawicieli i wodzów, wyprowadzających lud Boży z niewoli pośród rolicznych niebezpieczeństw (Mojżesz, Jozue — por. Wj), czy też sędziów, którzy doraźnie ratowali lud od zguby niezwykłym męstwem w gromieniu wrogów (Samson, Gedeon, Jefe —

por. Sdz). Ten sam Duch Pański uzdalniał do odważnej służby w ludzie Bożym królów (por. Krl) i proroków. Jest to więc Moc Boża zbawcza, udzielana ludziom dla dobra innych, dla zbawienia wszystkich.

3. Odważne świadectwo o Chrystusie w słowie i życiu

Konstytucja dogmatyczna o Kościele mówiąc o skutkach płynących z przyjęcia sakramentu bierzmowania przez chrześcijan podkreśla rolę świadectwa danego zarówno słowem, jak i czynem. „Przez sakrament bierzmowania jeszcze ściślej wiążą się z Kościołem, otrzymują szczególną moc Ducha Świętego i w ten sposób jeszcze mocniej zobowiązani są, jako prawdziwi świadkowie Chrystusowi, do szerzenia wiary słowem i uczynkiem oraz bronięcia jej” (KK 11). Przyznawanie się do Chrystusa wymaga nieraz odwagi i mocy. Jeszcze bardziej potrzebna jest moc Ducha do zabrania głosu w obronie Chrystusa i Jego Ewangelii, a to zakłada głębszą znajomość chrześcijaństwa i dłuższe przygotowanie katechetyczne (rola systematycznej katechizacji i lektury religijnej w przygotowaniu się do wypełnienia zadań płynących z bierzmowania!).

Najpiękniejsze jednak słowa i nawet niezwykła odwaga w bronieniu wiary nie na wiele się przydadzą, gdy zabraknie rozstrzygającego elementu — wysokiego poziomu życia moralnego, prawdziwej więzi z Chrystusem od wewnątrz i „słuchania” Ducha Świętego w decyzjach własnego życia na co dzień, mimo trudności i przeszkód, głosu egoizmu czy lenistwa. Tu chyba najbardziej potrzebna jest moc Ducha Świętego; najtrudniej bowiem jest własne życie uczynić prawdziwie chrześcijańskim. Dotyczy to zwłaszcza miłości na co dzień, jej społecznych aspektów w najbliższym otoczeniu.

Do szczytu zaś dochodzi świadectwo chrześcijańskiego życia w sposobie rozwiązywania konfliktów, nieporozumień i sporów; w przebaczeniu prawdziwym „winowajcom”, w odniesieniu się do przeciwników czy wrogów... Nowe przykazanie Pana, by miłować się wzajemnie na wzór Jego ofiarnej miłości i by przebaczać nieprzyjaciółom, a nawet modlić się za prześladowców — to szczyty, których bez specjalnej mocy Ducha Świętego nie osiągniemy. Dlatego otrzymujemy w bierzmowaniu „pełnię Ducha Świętego”. Ale żyć w tej pełni na serio — to już sprawa naszej odpowiedzialności za otrzymany Dar.

Modlitwa wspólna

Celebrans

*Do Boga Wszchemogącego i naszego Ojca,
który mocą Ducha Świętego utwierdza w świecie prawdę i sprawiedliwość,
zakończmy przez Chrystusa nasze wspólne błagania.*

Kantor

- 1) *Prośmy za wszystkich wyznawców Chrystusa,
aby posłuszni Duchowi Świętemu,
głosili Ewangelię wszelkiemu stworzeniu.*
- 2) *Módlmy się o moc Ducha Świętego dla przyjmujących bierzmowanie,
aby ich życie stało się uderzającym świadectwem prawości
i zbliżało innych do Chrystusa.*
- 3) *Prośmy o liczne i dobre powołania misyjne,
aby Dobra Nowina Chrystusowa dotarła do wszystkich ludzi.*
- 4) *Módlmy się za nas tutaj zebranych,
o światło Ducha Świętego do głębszego poznania Chrystusa,
byśmy mocą bierzmowania skuteczniej mogli głosić Jego Ewangelię.*

Celebrans

Boże mocny, miłośniku prawdy i sprawiedliwości! Ty umocniłeś apostołów pełnią Ducha Świętego do odważnego świadczenia o Chrystusie wobec narodów; spraw, byśmy mocą Tegoż Ducha, którego otrzymamy w darze podczas bierzmowania, odważnie bronili prawdy w życiu i dawali jej świadectwo własnym postępowaniem.

Prosimy Cię o to przez Chrystusa, naszego Pana.

Wszyscy Amen!

Zakończenie

Śpiew: *Duchu Ogniu*, jak w pierwszym nabożeństwie, i powrót procesjonalny z Biblią do zakrystii; lub wystawienie Najśw. Sakramentu, chwila adoracji w ciszy przygotowana kilkoma słowami celebrans, wspólne odmówienie Modlitwy Pańskiej (m. in. prośba o „chleb powszedni”, którym jest przede wszystkim eucharystyczny pokarm — Chleb mocnych; por. *Wstęp ogólny* do Mszału Rzymskiego!) i błogosławieństwo Najśw. Sakramentem, a na koniec śpiew *Duchu Ogniu*.

Ks. Bronisław Mokrzycki SJ, Kraków—Warszawa.